అందని ఆశలు

(శ్రీ ఇంద్ర కాంతి ఘోష్)

వరదరాజు హఠాత్తుగా ఒకసారి రైల్లో నేనెక్కిన కంపార్టుమెంటులో కనబడి అన్నాడు - 'భాయీ, సరిగ్గా ఇప్పుడే అనుకున్నాను నువ్విక్క కనిపిస్తావేమో అని - నా వూహ మొలిచి నట్టు - తల యెత్తేసరికి నువ్వు ప్రత్యక్షం! నాకు తెలుసు - నే ననుకున్నదట్లా జరిగి తీరు తుంది. ఉత్సాహాతిరేకం వల్ల ఉత్తమజాతి సిగరెట్ ఒకటి 'ఆఫర్' చేసి - 'విశేషాలేమి టోయ్' అనే అసాధారణ ప్రశ్న వేశాడు.

ఆప్యాయంగా అంటించి, అనుక్షణంలోనే ఒక సుగంధిల మేఘమండలాన్ని సృజించి వాటిమధ్య ఆలోచించడం మొదలుపెట్టాను.

కాబోలు - నా అనుభవం దీనికి పరమ వ్యతిరేకం - నేననుకున్నదేదీ అనుకున్నట్టు జరక్కపోవడం నా నిత్యకృత్యం - ఎప్పుడూ నేను కోరిన కోరిక ఎదురుచూచిన తోవ వెంట నడిచిరాలేదు. మానవ జీవితమన్నా ఆశాభంగమన్నా - నా నిఘంటువులో ఒకటే అర్థం -

ఆదరించవలసిన మిత్రులు అవమానించారు. అనతిదూరంలో ఫలిస్తాయనుకొన్న ఆశలు ధ్వంసమైపోయాయి. హృదయమంతా నివాళిగా పట్టి ప్రేమించిన ప్రియురాలు నునుగాలి కెరటాల్లో తేలి జారిపోయే - సువాసనలా - సంగీతంలా - చేయి జాపినకొద్దీ దూరమై చిరునవ్వుతో కరిగిపోయింది.

ఈ అప్రాప్తకాంక్షలతో - అశాంతితో - కుమిలి జాలిగా - భస్మం కావలసిందేనా?

కాదేమో - దగ్ధ హృదయలకు ఆవంత ఊరటను - ఈషన్మాధుర్యాన్నీ - దయతో అందించే రసవదవస్థ యేదన్నా వుంటుందేమో - ఆత్మశక్తికి అసాధ్యం లేదంటారే -

తర్వాత మూడేండ్ల నాటి మాట -

2

దూరపు బంధువులు ఒకరు ఒకరాత్రి 'డిన్నర్ పార్టీ'కి పిలిచారు, సరిగా ఎనిమిది గంటలకు.

అదే సమయానికి ఒక పెద్దమనిషి వచ్చి, 'వరల్డు పాలిటిక్సు' చతుష్షష్టి కళలూ సావకాశంగా నాతో చర్చించడానికి 'ప్రాణానాయమ్య' అని కూచున్నాడు.

భోజనం మొహం ఎరగనట్టు విందుకోసం, ఇంటికి వచ్చిన పెద్దమనిషిని పంపి వేయడమా? ఘరానా మనుషులతో కాలం విలువ తెలీని అనాగరికుడులా ప్రవర్తించ డమా?

'సమస్య' తెగలేదు.

ఆయన పుణ్యమా అని పాపం ఆ జనమేజయ మహారాజు – అట్టేసేపు నన్ను చంప కుండా తనంత తానే వెళ్లిపోయాడు.

సాధ్యమైనంత త్వరలోనే నా ప్రసాధనం పూర్తిచేసుకుని గంతవ్యం చేరుకున్నాను.

లోనికి ప్రవేశించగానే, ఆ దివ్యభవనపు గోడ గడియారం 8 1/2ను సూచిస్తోంది. హంత!

లోపలి వరండాలో నించుని, కిటికీలోంచి హాలులోకి చూశాను. ఓహో! కూరలు – పులుసులు ఉండలు – నలిగి – బద్ధలై పొట్టల్లోకి పోతున్నాయి.

ఆ రసవత్కందాలోనికి చొరబడనా – లేక ఇంటికి తిరిగిపోనా? ఇది గూడా ఒక సమస్యే! అక్కడే నిలుచుని ఆలోచిస్తున్నాను. కిటికీల నుంచి దూసుకువచ్చే 'పెట్రోమాక్స్' కాంతుల్లో నా తెలిపట్టుపంచా – జరీ సిల్కుకుండువా – నన్ను చూసి నవ్వుతున్నాయి. మౌనంగా ఎదుటి శూన్యాన్ని చూస్తున్నాను.

3

పక్క తలుపొకటి చప్పుడయింది.

చటుక్కున ఎవరేనా వచ్చి – నన్ను ఇబ్బందిపెట్టి – లోపలికి తీసుకువెడితే – మీరా – ఎంతసేపయింది వచ్చీ – ఆలస్యం చేశారే –అని విషపు నవ్వు నవ్వితే – పోదామను కున్నాను. కాని, అవతలివారికి ఎంత అవసరమో.. పైని గొళ్లెం వేసివుంది. చుట్టుపక్కల ఎవరూ లేరు – వెళ్లి గొళ్లెం తీసి, పక్కకి తప్పుకున్నాను. తలుపులు మెల్లగా విడ్డాయి.

ఏమిటిది! ఆశ్చర్యంతో నా తల గిర్రున తిరిగింది. 'కలయో వైష్ణవ మాయయో' అన్న పదం నా గొంతులో హోరుపెట్టింది.

రైలులో ఒక అప్సరస ఎంతోసేపు నీ పక్కను కూర్చుని ప్రయాణం చేసిందనుకో –

ఆమె నీ వూపిరి బంధించి - కళ్లల్లో వెలుగులు చిమ్మి - నవ్వునవ్వుకూ - నీ ప్రాణసారాన్ని తోడడం వూహించు - ఆమె అకస్మాత్తుగా ఒక 'స్టేషన్'లో నీవైపు చూడకుండానే దిగిపోయింది. అప్పుడు నువ్వు మల్లెపూలు తీసివేసిన బుట్టలా అయిపోయి, విలువైన వస్తువును అజాగ్రత్తవల్ల జారవిడుచుకున్న వాడిలా ఏడ్చావుగదూ - కొన్నాళ్ళకు తలవని తలంపుగా ఆ దేవకన్య నీ మార్గంలో ఎదురుపడి చిరునవ్వు నవ్వితే - తన అతిలోక లావణ్యాన్ని నెమలి పురిలా నీయెదుట ఇంకొక్కసారి విప్పితే - ఏమౌతావు? సరిగ్గా అదే ఇప్పటి సంఘటన -

ఒక్క చూపులో - నా జీవనశాంతిని కలవరపరచినవి ఈ కుంకుమపూవు పెదవులే - పరిమళ ధూమరేఖలా వేలాడే అదే కత్తిలాంటి జడ - మాఘమాసపు మల్లెపూవులోంచి జారిన పచ్చి వెన్నెల బిందువు వంటి ఈ చిరునవ్వే - నా నిరంతర తపస్సునకు తీరని కోరిక - నా కళ్లల్లోని స్వర్గమే నా యెదుట తలవంచుకొని నడుస్తోంది. తలయెత్తి చూశాను.

"శర్వాణి!" ఇక్కడికెట్లా వచ్చింది?

నేను ఆలస్యంగా రావడానికీ ఈ లావణ్యనిధి హఠాత్తుగా ఒక తలుపులోంచి వూడిపడడానికి ఏమిటి సంబంధం? దైవమన్నా - యోగమన్నా - అదృష్టమన్నా ఇదేనా? కొమ్ములు తిరిగిన దార్శనికులు దీనికోసమే తన్నుకుని ఛస్తున్నారు.

కాటుక కళ్లతో ఒకసారి బరువుగా నావైపు చూచి, రెండు మూడడుగులు వేసింది. సేలం అంచుల కొత్త సిల్కుచీర స్వచ్ఛత్వం - మెడలో ఘుమఘుమలాడే మంచిగంధపు చారికలు - అశ్రద్ధగా పెట్టించుకున్న పెద్ద కుంకుమబొట్టు సౌందర్య రేఖ - ఆమె నవ యౌవన శోభకు కళావ్యాఖ్యానాలు.

4

"వాణీ!" ఆగింది.

"ఇంతలో - ఇంత అప్రయత్నంగా నిన్ను చూస్తాననుకోలేదు" వుత్సాహంతో కంఠం తొట్రుపడింది.

కళ్లతో నివారించింది. అక్కడ మాటలాడడం ఇష్టంలేదని వూహించాను. ఆమె రసజ్ఞ దేవత - ఔచిత్యమూర్తి - ఎక్కడ ఎంత మాటలాడాలో తెలుసు.

సాభిప్రాయంగా ముందుకు నడిచింది. అనుసరించాను. ఇంటి మెట్లు దిగి, చరచరా రోడ్డుమీదికి వచ్చాం. దీప స్తంభాల మసక వెలుతురు కొద్దిగా రోడ్డుమీద పడుతోంది. ఒకటి - రెండు కుక్కలూ - ఒకరిద్దరు మనుషులూ మాత్రమే తోవలో ఎదురుపడి,

మమ్మల్ని బెదురుగా చూచి వెళ్లారు.

చట్టున ఆగి అన్నాను -

"పెండ్లి అయిన వెంటనే.. అత్తవారింటికి వెళ్లిపోయావనుకున్నాను".

ఆ మాటకు పండిన మొగలిపొత్తిలోని మెత్తని లోపలి రేకులా ఆమె ముఖం నును సిగ్గుతో పరిమళించింది.

మరో ప్రశ్న "మగ అధికారం చలాయించకుండా, స్నేహంగా నీ సౌకుమార్యానికి తగినట్టు మృదువుగా ప్రవర్తిస్తున్నాడా?"

నా ప్రశ్నలోని గిలిగింతను ఆమె గ్రహించి వుండాలి.

"ఓ - యస్, చాలా ఖులాసాగా వుంటాడు స్నేహితుడు లాగ - మంచివాడు".

ఈ జవాబు రాగూడదని నా ఆశ - వస్తుందనుకుంటే, ప్రశ్నించకేపోయేవాడిని.

లోకంలో వేసే కుశల ప్రశ్నలన్నీ ఇట్లాంటివే గాబోలు - 'అంతా బాగున్నారా? పిల్లలా? జీతం వృద్ధయిందా' అన్న ప్రశ్నలకు అవతలివాడు కోరే జవాబు 'ఏం బాగు - మొన్నటిది అదలా అయిందా? రాబడికన్నా ఖర్చు ఎక్కువయి గిలగిలలాడిపోతున్నాను గదా - నువ్వు అదృష్టవంతుడివి' అంటే, పృచ్ఛకుడి సంతోషం పొంగుతూ ముఖంలో కనబడుతుంది.

ఆమె, తన భర్త నిర్భాగ్యుడనీ - విరసుడనీ తనకతని మీద ఇష్టం లేదనీ, నీవంటివాడు ఏ పుణ్యశాలినికో దొరుకుతాడనీ అంటే ఇంకా ఆమెపట్ల జాలిపడి - అతన్ని తిట్టడంలో తోడ్పడి - నా సహృదయత్వాన్ని ఎక్కాలల్లే గుణించి - ప్రేమను పెంచి మాట్లాడివుందును. ఇదీ లోకయాత్ర. ఈ 'జెలసీ'ని ఏ ఉపనిషత్పఠనమూ - కళా పరిజ్ఞానమూ - సహృదయత్వమూ జయించలేవు గాబోలు -

"చాలా సంతోషం (అబద్ధం).

ఇన్నాళ్ళకు నీకు కోరుకున్న భర్త దొరికాడు. అతని సహవాసంలో - ప్రేమలో నువ్వు సుఖపడుతూంటే అదే పదివేలు" ముఖం వెలవెలను వెకిలి నవ్వుతో కప్పడానికి ప్రయత్నించాను.

సెలవివార నవ్వింది -

చనువైన పడుచుపిల్లను మగని ప్రసంగంలో తియ్యగా నవ్వించగలిగినప్పటి ఆనందం మాత్రం అనుభవించాను.

"సిగ్గొచ్చి నవ్వింది చిలక శర్వాణి" ఆశు కవిత్వం వెలిగించాను.

పౌర్ణమీ చంద్రకిరణపు గిలిగింతలో కులికే పాలసముద్రపు లేత కెరటంలా కదలి,

ఆమె నా బుజానికి తగిలేటంత దగ్గరగా వచ్చి, నా కళ్లల్లోంచి గుండెల్లోనికి చూస్తూ "ఎంతదూరంలో వున్నా - ఎప్పటికీ - మీ మాటల్లోని హాయిని - చమత్కారాన్ని మరచిపోలేను".

ఆశకు, నాకు మళ్లా పునర్జన్మ వొచ్చింది.

ఈ ఒక్క మాటకోసమే - ఎన్ని అవమానాలనో - ఎన్ని దుఃఖాలనో - నిరాశలనో తొలగించుకొని బతికాను.

మనస్సారా ప్రేమించిన పిల్లనుంచి వచ్చే మెప్పును - చిరునవ్వును - మాధుర్యాన్ని అనుభవించడంలో వుండే కైవల్యాన్ని - ఈ రూపాయణాపైసలఘుటాలకూ - ఒంటెద్దు బండి యాత్రికులకూ - ఎవరు విప్పి చెప్పగలరు?

ఆ ఇంటి ముందర రాధామనోహరం తీగల చాటున - మంచి సంగీతపు చివరికళలా ... ఆమె చీర కొంగైనా కనపడుతుందేమో అని - దూరానికి విసరే జాజి సువాసనలా - ఆమె గొంతులోని మాటైనా వినపడుతుందేమో అని - చేసిన సుధాజ్వాలా భయంకర నిరీక్షణలోని రుచిని ఏ మానవుడికి బోధపర్చగలను? మళ్లా ప్రకృతిలో పడ్డాను.

"వాణీ! భయంలేదు - మరచిపోగలవు. అతని కౌగిలింతల్లో - సంసారంలో - పాత్ర సామగ్రిలో పడి - తప్పకుండా..." చట్టున నోరు మూసింది.

"అబ్బ - వుండండి. ఈ వేదనతో - ఈర్ష్యతో - మీ మృదుత్వాన్ని - సౌజన్యాన్ని చంపకండి - పోనీ ఎక్కడికి వెళ్లను. మీతోటే వుంటాను. ఇప్పుడు - వెంటనే - ఎక్కడికి వెడదామో చెపపండి. చప్పున మీకూ నాకూ రెక్కలు పెట్టండి - మీ వుద్యోగం - మెంబరుషిప్పులు - పుస్తకాల గుట్టలూ !... తగు మనిషితనం - అంతా ఒక్క వూపులో ఎగరగొట్టి, నా వెంట రండి - మీ భావసౌధాల తలుపులు తీయండి - అక్కడగూడా కొన్నాళ్లకు ఇద్దరం ఒకరికి ఒకరు పాతై - విసుగై - దేశవాళీ భార్యాభర్తలమై - ఈసడించు కుంటూ బతుకుతామేమో - దరిద్ర వివాహ యంత్రం ఇట్లాగే తిరుక్కుంటూ వస్తోంది.

దూరంగా వుండి - ఒకరినొకరు ఆకర్షించుకుంటూ - ఎడబాటులోని తియ్యని బాధను - అందని ఆశలకోసం పడే వేదనా సుఖాన్నీ - అనుభవిస్తూ విధిచూపిన తోవల్లో - సురక్షితంగా ప్రయాణం చేద్దాం -

వరప్రసాదంగా దొరికిన ఈ ఉత్తమ నిమిషాలను శుష్కతర్కంలో వృధాచేసి ఏం ప్రయోజనం?" పెదవులు అదురుతున్నాయి. నీళ్లు నిండిన కళ్లతో నవ్వింది.

ఔనేమో - రంగు రంగుల ఇంద్ర ధనుస్సౌందర్యం - తన చేతికి దొరకలేదని ఏడిస్తే - ఆకాశపు నీలం - వసంత లావణ్యం - తన ఒడిలో పడలేదని తపిస్తే - ఏం లాభం?

ఋతువుల్లో - కాలాల్లో - సుదూర సుందర లోకాల్లో కాలూనకనే పరుగెత్తే ఉత్కృష్ట శోభను - ఒక్కడు దాచుకోవాలంటే సంభవమా? దుర్భరం - ఈ అపూర్వ శుభయామిని లోని నిమిషాలకోసం ఎంత తపస్సు చేశావో - బ్రతుకంతతటికీ ఏ రెండు రోజులో సుపర్వదినాలు - తక్కినవన్నీ వూక బస్తాలు. చూసుకో - ఉత్తర క్షణంలో ఈ జీవన మాధుర్యమంతా కరిగిపోతుంది. తెల్లవారితే ఏముంది? చవట పుస్తకాలూ - శుష్క పాఠాలూ - నీరస నీతులూ - అంటోంది అంతరాత్మ "నేను తొందరగా వెళ్ళాలి".

"ఎలక్ట్రిక్ షాక్ తగిలినా అంత బాధగా వుండదేమో - నిమిషం పోతే - శర్వాణి నుంచున్నచోట శూన్యం ఆక్రమిస్తుందని వూహించితే బాధగా వుంది.

ఆమె కదిలింది.

"ఉండవూ - ఇంకొక్క నిమిషం నీ శరీరపు లావణ్యాన్ని - మెడ వంపులోని అందాన్ని - కళ్లల్లోని మేఘసందేశాన్ని - తనివితీరా చూడనీ - సరే వీణాకంఠం కదిపి రెండు మాటలు - పాడు -"

ఇంకా దగ్గిరగా జరిగి గట్టిగా - తుదిగా ఆమెను గుండెలకు ఒత్తుకుందామని తలిచాను. గ్రహించిందేమో - దూరంగా జరిగి, సానుభూతిగా నవ్వుతూ "మిమ్మల్ని నేను అపార్థం చేసుకోను - నాలోనూ వుంది జ్వాల - కాని... ఈ శరీరం ఇంకొకరిది - హృదయం ఎప్పుడూ మీది - దీని కృతజ్ఞతకూ - సన్నిధికీ మీరు పాత్రులు" అంతే - తల తిప్పుకొని ప్రక్కరోడ్డుమీదుగా - చీకటిలో కలిసిపోయింది.

టక్కున నా కాలికేదో తగిలింది.

స్మృతి వచ్చి, కళ్లు తెరచి చూశాను. ఎదటి వాస్తవికతలో నిల్చినవి రెండు - కాలికి కొట్టుకున్న మంచపు కోడు - గోడమీద వేలాడుతూన్న అమృతాంజనం కేలండరూ.

●●●